

ע"פ 42874/05/18 - שמעון סיסו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 42874-05-18 סיסו(אסיר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט אברהם בולוס
מערער	שמעון סיסו (אסיר)
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על חומרת העונש בגזר דינו של בית משפט לתעבורה בחיפה (כב' השופט אור לרנר) בפל"א 7532-03-18 מיום 16.5.18 (להלן: **גזר הדין**).

רקע וההליכים:

2. בכתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא נטען, כי ביום 18.3.18 המערער נהג בקטנוע, למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה לסוג רכב זה, וידעתו אודות העונש שהושת עליו ביום 27.11.13 בתיק תת"ע 2199-10-13 שכלל פסילה מלנהוג למשך 13 חודשים.
3. בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א- 1961 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף לסוג רכב (בלתי מורשה), בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה, ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל- 1970 (להלן: **פקודת הביטוח**).
4. ביום 7.5.18 התקיים דיון במסגרתו הודה המערער בכתב האישום. לאור הודיית המערער, ניתנה הכרעת דין - והמערער הורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.
בדיון מיום 16.5.18, הצדדים טענו לעונש וניתן גז"ד העומד במוקד הערער.

גזר הדין:

5. בגזר דינו המפורט ביהמ"ש קמא עמד על מדיניות הענישה באשר לעבריינים אשר נפסלו מלנהוג לאחר שביצעו עבירות חמורות ומבצעים עבירה של נהיגה בזמן פסילה וכן באשר לעבריינים הנוהגים ללא רישיון נהיגה (בלתי מורשה). בהתנהלות זו, כך צוין, המערער התעלם מערכים חברתיים הראויים להגנה;

עמוד 1

כמו ההגנה על משתמשי הדרך מפני נהיגתם של נהגים מסוכנים שנפסלו מלנהוג ונוהגים ללא רישיון נהיגה; וגם כיבוד החוק והחלטות בית המשפט.

6. מכל אלה, בשים לב לרמת הענישה המקובלת, לאור חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, ביהמ"ש קמא מצא כי מתחם העונש ההולם הינו בין מאסר קצר בדרך של עבודות שירות לבין 20 חודשי מאסר בפועל, בנוסף לפסילה בפועל בין מספר חודשים ועד 4 שנים וכן עונשים נלווים.

7. בבוא ביהמ"ש קמא לקבוע את העונש הראוי בגדרי המתחם, הוא הביא בחשבון לחומרא את עברו התעבורתי של המערער אשר צבר לחובתו 85 הרשעות קודמות; ביחוד הרשעתו בשנת 2013 בעבירה של נהיגה ללא רישיון באופנוע כשמעולם לא הוציא רישיון לסוג זה של רכב, בגינה הוטלה הפסילה אותה הפר המערער בתיק זה. למערער גם עבר פלילי, זאת בעקבות הרשעתו בעבר בגין עבירות רכוש, עבירות נגד הסדר הציבורי, עבירות אלמ"ב, עבירות סמים ואף עבירות נשק. המערער אף ריצה בעבר שני מאסרים האחד משנת 2010 בגין עבירות סמים והשני משנת 2011 (למשך 11 חודשים), בגין עבירות נשק.

8. מנגד בית משפט קמא שקל לקולא את הודאת המערער ולקיחת האחריות, מצבו האישי והמשפחתי של הנאשם (אב לשני ילדים) וקשייו הכלכליים. כן עמדו לנגד עיני בית המשפט קמא הסיכון המופחת שקיים בנהיגה בקטנוע והעובדה כי המערער החזיק בעבר ברישיון נהיגה על רכב מסוג אחר.

9. בגזר הדין בית משפט קמא הטיל על המערער עונשים בדמות קנס בסך 1,000 ₪, פסילת בפועל מלנהוג לתקופה של 24 חודשים, פסילת נהיגה על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, כן עונשי מאסר כלהלן:

א. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה של נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה (בלתי מורשה לסוג רכב או רישיון שפקע מעל לשנתיים).

ב. מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים, החל מיום מעצרו 18.3.18.

טענות הצדדים:

10. לטענת המערער, עונש המאסר בפועל שהוטל חורג לחומרה מרמת הענישה המקובלת. עוד נטען, כי ביהמ"ש קמא לא נתן משקל לנסיבות חייו הקשים של המערער; לעובדה כי הוא מפרנס את בת זוגו ו-2 ילדיו הגרים עמו; לכך שמזה 5 שנים הוא לא הסתבך בפלילים או בעבירות תעבורה למעט עבירה של נוסע לא חגור, וכן לטענה כי ביצע את העבירה מאחר והחמיץ אוטובוס בדרך לעבודתו. המערער גם הפנה בהודעת הערעור לשורה של פסקי-דין, וטען כי מהשוואת הענישה המקובלת, המסקנה הינה כי ביהמ"ש קמא החמיר עם המערער ויש לקצר משמעותית את תקופת המאסר בפועל.

11. מנגד, המשיבה סמכה את ידיה על מסקנותיו של ביהמ"ש קמא. היא טענה כי העונש הינו סביר, ובמלאכתו ביהמ"ש קמא שקל את כל הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים. העונש מתיישב עם הענישה הנהוגה, אינו חריג ביחוד לנוכח עברו התעבורתי והפלילי של המערער.

דין והכרעה:

12. באשר לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, בית המשפט העליון חזר והבהיר רבות: **"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט"** (רע"פ 3878/05 יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.5.05)).
13. הענישה המקובלת לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, חייבת לבטא את משקלם של הערכים המוגנים שהופרו; כן להעביר מסר תקיף ומרתיע מפני ביצועה. מכאן, ובמספר הזדמנויות ביהמ"ש העליון אישר מתחם עונש הכולל בתוכו מאסר בפועל, כפי המתחם בו בחר ביהמ"ש קמא, וגם הטלת מאסר בפועל לתקופה משמעותית (רע"פ 8013/13 **אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 (18.12.13); רע"פ 7982/13 **עדיאל שגן נ' מדינת ישראל** (6.1.14); רע"פ 5464/16 **דימטרי ליזרוביץ נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 (12.7.16); רע"פ 7612/13 **שמעון אמסלם נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (18.3.14) (להלן: **עניין אמסלם**)).
14. מעיון בפסיקה אותה סקר ביהמ"ש קמא וזו שלעיל, עולה כי מרבית המקרים שבהם ביהמ"ש גזר על נאשם ריצוי מאסר בפועל בשל ביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה עם עבירות נלוות, דובר בנאשמים בעלי עבר תעבורתי עשיר, אשר לחובתם מאסרים מותנים. נסיבות אלו, עבר תעבורתי עשיר וגם מאסר מותנה, הצדיקו הענישה הכוללת גם מאסר בפועל אף לתקופות ממושכות (**עניין אמסלם**, פסקה 9); רע"פ 5638/13 **נכפולגר נ' מדינת ישראל** (15.1.2014); רע"פ 321/14 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (26.01.2014); רע"פ 10424/06 **לודוויה נ' מדינת ישראל** (22.2.07)).
15. גם העבירה של נהיגה בלתי מורשית, מקפלת בחובה סכנה ממשית לפגיעה בעוברי אורח תמימים ובמשתמשי הדרך. אין להקל ראש בעבירת הנהיגה ללא רישיון נהיגה, עסקינן בעבירה מהחמורות שבפקודה: **"לגופם של דברים, המבקש נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, תוך שהוא מסכן עוברי אורח. ברי, כי נהיגה בלי רישיון משמעה הסטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור"** (רע"פ 2666/12 **אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל**, פס' ז (23.4.12); ראו גם רע"פ 3104/11 **נידאל פדילה נ' מדינת ישראל**, פסקה ז' (4.5.2011)).
16. כך, למשל, ובאופן מפורט יותר אפנה לרע"פ 7958/15 **אזברגה נ' מדינת ישראל** (2.12.15). במקרה זה הושת על הנאשם עונש שכלל 13 חודשי מאסר בפועל, בגין נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי; ושימוש שלא כדין בפרטי אדם אחר, לפי סעיף 62(9) לפקודת התעבורה. במקרה זה עמדו לחובת הנאשם שלושה מאסרים מותנים (6 חודשים, 12 חודשים ו- 6 חודשים) ועבר תעבורתי מכביד, הכולל לא פחות מ-83 עבירות תעבורה.
17. ברע"פ 1076/16 **חיים כהן נ' מדינת ישראל** (11.2.16), הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) בצירוף סעיף 62(1) לפקודת התעבורה; ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח תקפה, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי. במקרה זה העונש שהוטל על הנאשם כלל 18 חודשי מאסר בפועל, וזאת בעיקר בשל העובדה שלנאשם 106 הרשעות קודמות בעבירות תחבורה, וביניהן שישה מקרים קודמים של נהיגה כאשר

- רישיונו אינו בתוקף. כן נגד הנאשם תלוי ועומד עונש בר הפעלה של שישה חודשי מאסר על תנאי.
18. ברע"פ 8438/17 **חסן כיאל נ' מדינת ישראל** (30.10.17). גם במקרה זה הנאשם נהג פעם שלישית בזמן פסילה, עמד כנגדו מאסר מותנה והוא ריצה בעבר מאסר בעבודות שירות. העונש שהושת עליו כלל מאסר בפועל למשך 8 חודשים, לאחר הפעלת מאסר מותנה ובדגש על עברו התעבורתי המכביד.
19. רק לאחרונה, ביום 10.5.18, ראיתי לקבל ערעור בעפ"ת 16663-04-18 **נוג'ידאת נ' מדינת ישראל**, בכך שהקלתי בעונש שהוטל בגין ביצוע העבירות של נהיגה בפסילה וללא רישיון בקטנוע ועבירות נלוות נוספות; בכך שהפחתי את רכיב המאסר בפועל מ-9 ל-7 חודשים. כך החלטתי באותו עניין משום שראיתי ליחס, בין היתר, משקל רב לגילו של המערער (יליד שנת 1991), לאפשרויות השיקום; גם ובעיקר לעובדה כי עברו התעבורתי היה קל.
20. כפי שצינתי, עיינתי בפסיקה עליה סמך המערער. בסע' 18 להודעת הערעור הוא הפנה, בין השאר, לתיק פ"ל (חיפה) 17-04-18 **מדינת ישראל נ' נג'אח מסארווה** (16.5.18), וטען כי גז"ד בתיק זה ניתן באותו היום בו נידון המערער. נטען, כי למרות שעסקין באותן העבירות ולנאשם מאסר מותנה למשך 6 חודשים, ביהמ"ש ראה להשית על הנאשם מאסר בפועל למשך 8 חודשים תוך הפעלת המאסר המותנה בחופף, ותהה "מדוע עניינו של המערער דכאן שונה מעניינם של אחרים". בטיעון זה המערער לא דיין. ביהמ"ש אשר הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, והשוני העיקרי שהנאשם לא הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה אלא בנהיגה שאינה מורשית. השוני הוא רב ביחוד בחומרת העבירות, ודווקא מעונש זה והעבירות שבגין הושת, נגזרת המסקנה ההפוכה, כי העונש בענייננו הינו בהחלט הולם את חומרת העבירות בהן הורשע המערער.
21. מכאן, לאחר עיון בפסיקה אליה הפנה ביהמ"ש קמא וגם המערער במסגרת הודעת הערעור, ועמידה על רמת הענישה הנהוגה ומקובלת, נסיבות ביצוע העבירות גם הנלוות, אני סבור כי המתחם אותו ציין ביהמ"ש קמא בגין עבירות בהן הורשע המערער הינו סביר.
22. למערער עבר תעבורתי עשיר הכולל 85 הרשעות קודמות. בין השאר המערער הורשע בשנת 2008 בנהיגה בשכרות; בארבע עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה (הרשעות מהשנים 2008, 2010, 2012 ו-2013) כשזו פעם שניה שבה המערער נהג בפסילה (הראשונה בשנת 2009). עבר זה אכן מלמד, כפי שביהמ"ש קמא ציין, כי המערער לא הפנים את המסוכנות הגלומה בהתנהלותו והתעלמותו מהוראות ביהמ"ש.
23. בשנת 2013, כאמור, המערער הורשע שוב בעבירה של נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה) גם כן על קטנוע ונדון, במסגרת הסדר טיעון, לעונש של 4 חודשי מאסר בפועל (בחופף ל-4 חודשי מע"ת שהופעלו) ו-13 חודשי פסילה, אותם הפר בתיק זה. גם בעבר הושת על המערער עונש שכלל מאסר בפועל בגין עבירות תעבורה, וחרף זאת הדבר לא הרתיעו והוא חזר לסורו.
24. לא מצאתי במקרה זה ליחס משקל לשיקולי השיקום. הטענה בהקשר זה נטענה בעלמא מבלי שהונחה ביסודה ולו תשתית בסיסית, הגם שאין היא מתיישבת עם העובדה שרק לאחרונה המערער חזר וביצע עבירות תעבורה חמורות.
25. גם בהתחשב בשיקולים לקולא עליהם עמד ביהמ"ש קמא בהרחבה; כגון ההודאה בהזדמנות הראשונה ולקיחת האחריות, הנזקים הכלכליים למערער והסמוכים לשולחנו, העובדה שבחמש השנים האחרונות

עד להסתבכותו הנוכחית לא עבר עבירת תעבורה חמורה וכלל הנסיבות - העונש אינו חורג ממתחם העונש הסביר, ואין הוא מצדיק התערבות.

26. העונש אותו השית ביהמ"ש קמא הינו סביר ביחוד בהתחשב בעברו התעבורתי והפלילי של המערער; וגם אם נטה קלות לחומרה, ואיני סבור כך, הרי נוכח ההלכה לפיה, ערכאת הערעור לא תתערב בעונש, אלא במקרים חריגים בהם נמצאה בגזר דינה של הערכאה הדיונית טעות בולטת או במקרה שהעונש אשר נגזר על ידה חורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת (ע"פ 513/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.12.13), איני רואה מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא.

לאור האמור, אני מורה על דחיית הערעור.

ניתן היום, כ"א סיוון תשע"ח, 04 יוני 2018, בנוכחות המערער וב"כ עו"ד י' חורי, וב"כ המשיבה עו"ד ע' ג'אנם.